

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTQUES I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTQUES I DE L'ADMINISTRACIÓ I SOCIOLOGIA

ASSIGNATURA: 25204 POLÍTICA ESPANYOLA I (6 crèdits)

DURADA: Segon semestre CURS: Primer

CURS ACADÈMIC: 2005/2006

Professors: Jordi Argelaguet, Joan Botella, Joaquim Molins, Astrid Barrio**OBJECTIUS**

Aquesta assignatura es planteja com una introducció a l'anàlisi del sistema polític espanyol. El curs s'estructura en tres grans parts. La primera part pretén proporcionar un coneixement bàsic dels problemes que han dificultat la consolidació d'un sistema democràtic del passat recent d'Espanya. A la segona, s'examinen les característiques i les pautes de comportament dels grans actors polítics i socials a Espanya. La tercera està dedicada a l'anàlisi de les principals institucions del sistema polític sorgit de la Constitució de 1978.

L'assignatura, a més d'aprofundir en el coneixement de la política espanyola, també té per objectiu que l'estudiant sigui capaç d'aplicar al cas espanyol els conceptes bàsics de la ciència política.

PROGRAMA DEL CURS**PRIMERA PART: ELS ANTECEDENTS**

Lliçó 1.- *Les grans etapes de la política espanyola contemporània.* Inestabilitat política, conflicte civil, retard cultural: "Europa acaba al Pirineu".

Lliçó 2.- *Les grans línies divisòries de la política a Espanya.* Monarquia i República. El paper polític de la religió i de l'església catòlica. El conflicte social: política de classes i construcció de l'Estat. La qüestió nacional: l'enfrontament entre el centre i perifèries.

Lliçó 3.- *La Segona República com a projecte modernitzador.* L'explosió dels conflictes. Les institucions republicanes. Les forces socials i els partits polítics. Factors de crisi. La guerra civil.

Lliçó 4.- *El Franquisme.* El caràcter del règim. Les etapes de la seva evolució. Les *Leyes Fundamentales*: institucionalització de la dictadura. L'oposició democràtica. La crisi del règim.

Lliçó 5.- *La transició democràtica espanyola.* Etapes: del Govern Arias al Govern Suárez. La societat espanyola a l'inici de la transició. El procés de creació dels partits polítics. Les eleccions generals de juny de 1977. La redacció de la Constitució: el període del *consens polític*.

SEGONA PART: ELS ACTORS DE LA DEMOCRÀCIA

Lliçó 6.- *La cultura política espanyola:* tradicions i canvis. Participació electoral i associativa dels ciutadans. Les orientacions polítiques dels espanyols. Moderació i "cinisme democràtic". Variacions territorials.

Lliçó 7.- *Els corrents polítics a Espanya:* els grans corrents ideològics. Els partits polítics: els seus grans trets. Organització, afiliació i activitat. Els partits d'àmbit no estatal. El sistema espanyol de partits: principals etapes.

Lliçó 8.- *Les organitzacions socials.* Sindicats i empresaris. L'Església Catòlica. Els altres grups d'interès. Els "nous moviments socials".

TERCERA PART: LES INSTITUCIONS POLÍTIQUES DE LA DEMOCRÀCIA

Lliçó 9.- *Les regles del joc democràtic:* la Constitució de 1978. Principals característiques. El Tribunal Constitucional. La reforma de la Constitució. Les altres normes: Estatuts de Autonomia, lleis orgàniques, lleis ordinàries. La legislació de les Comunitats Autònomes.

Lliçó 10.- *La forma de Govern:* la Monarquia parlamentària. La Corona. Funcions del Rei. El referendament.

Lliçó 11.- *Les Corts Generals.* El bicameralisme. El Congrés de Diputats. El Senat. El Reglament parlamentari. Els grups parlamentaris. La majoria i les minories.

Lliçó 12.- *La centralitat parlamentària.* Les funcions parlamentàries: funció legisladora, control polític, pressupostària. Moció de censura, qüestió de confiança i dissolució anticipada.

Lliçó 13.- *El sistema electoral* de les Corts Generals: antecedents i característiques. Els objectius del sistema electoral: estabilitat política, alternància i consolidació dels partits. Les conseqüències polítiques del sistema electoral.

Lliçó 14.- *El Govern.* La investidura del President i el nomenament dels ministres. Les funcions del Govern: direcció política, funció executiva i potestat reglamentària.

Lliçó 15.- *L'estructura territorial de l'Estat.* Les Comunitats Autònomes: creació i institucions. La distribució de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes. El finançament de les Comunitats Autònomes.

Lliçó 16.- *Els resultats de la democràcia:* les grans polítiques públiques. La creació d'un Estat modern. L'Estat del Benestar a Espanya: característiques i límits. La política exterior de la democràcia: europeisme, aliança amb Estats Units i autonomia regional (Amèrica Llatina i el Magrib).

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia obligatòria.

Alcántara, M. i Martínez, A. (1997): *Política y Gobierno en España*, València: Tirant lo Blanch.

Soto, A. (2002): *La transición a la democracia. España 1975-1982*, Madrid: Alianza Editorial.

García Morillo, J. (1996): *La democracia en España*, Madrid: Alianza.

Molas, I. (1998): *Derecho Constitucional*, Madrid: Tecnos (o, alternativament, un manual de dret constitucional espanyol anàleg).

Durant el curs, els professors posaran a disposició de l'alumnat un **dossier de lectures obligatòries**.

Bibliografia complementària.

Al llarg de les sessions, el professorat indicarà quines lectures serveixen per a completar alguna de les lliçons.

Nota per als estudiants estrangers.

A inici de curs, s'haurien de posar en contacte amb el seu professor per a fixar, segons cada cas, unes lectures addicionals per a omplir els buits que es consideressin oportuns.

FUNCIONAMENT DEL CURS

El curs pretén combinar la perspectiva teòrica amb un enfoc pràctic. Per això, s'estructurarà en dos tipus de sessions. Les primeres seran classes magistrals en les que s'abordaran les diferents lliçons detallades en el programa. Les segones seran classes pràctiques en grups reduïts, en les que es treballarà aspectes concrets del programa.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

Per a superar l'assignatura serà necessària l'assistència de l'alumne/a a les classes pràctiques a què sigui convocat/da. Com a norma general, al final de cadascuna d'aquestes sessions, l'alumnat haurà de respondre a una pregunta relacionada amb la pràctica efectuada, el resultat de la qual serà objecte d'avaluació. Per mitjà d'aquest sistema, s'obtindrà entre el 40 i el 60% de la nota final. La resta s'adquirirà a partir d'un exercici a final de curs.

En el cas que l'alumne/a no faci TOTES les pràctiques requerides, aquest haurà de realitzar un examen final que suposarà el 100% de la nota.